

การแสวงหาความรู้เกษตรอินทรีย์ผ่านสื่อออนไลน์และการใช้ประโยชน์
ของอาจารย์และพนักงานในมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่
The Acquisition of Organic Agriculture Knowledge through
Online Media and Application of Lecturers and Staff
at Maejo University, Chiang Mai Province

พงศ์กฤตน์ ภูริชพิสิฐกร¹ และ ปิยวรรณ สิริประเสริฐศิลป์²
Pongkrit Purichpisittakorn and Piyawan siriprasertsin

Received: September 11, 2019

Revised: October 21, 2019

Accepted: October 22, 2019

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงสำรวจนี้มุ่งศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์ เพื่อการแสวงหาความรู้เรื่องเกษตรอินทรีย์ รวมทั้งปัญหาและข้อเสนอแนะ กลุ่มตัวอย่าง คือ อาจารย์และพนักงานในมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 121 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบชั้นภูมิอย่างเป็นสัดส่วน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า

1. อาจารย์และพนักงานส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์ คือ Google และ Facebook เพื่อติดตามข่าวสาร สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง ๆ ละ 1-2 ชั่วโมง และใช้ 1-2 สื่อ ณ ที่ทำงาน โดยใช้โทรศัพท์มือถือสืบค้นเรื่องการเพาะปลูกพืชผักอินทรีย์ ทำให้มีความรู้ ความเข้าใจเพิ่มขึ้น และนำไปใช้ในการสอน มีการแสดงความคิดเห็น การอภิปรายในกลุ่มออนไลน์ และกลับมาดูข้อมูลเดิม มีการดาวน์โหลดเก็บไว้เพื่อนำไปใช้ และแชร์ต่อเป็นบางครั้ง มีความพึงพอใจ 70-79% ไม่สมัครเป็นสมาชิกและไม่สร้างเนื้อหาเพื่อแชร์ต่อ

2. อาจารย์และพนักงานส่วนใหญ่ใช้สื่อออนไลน์เพื่อแสวงหาความรู้เรื่องเกษตรอินทรีย์ คือ ใช้ Google และ www.greennet.or.th เพราะง่าย หลากหลาย ทันสมัย ทำให้มีความรู้เพิ่มขึ้น นำไปใช้ในการตัดสินใจและการทำงาน และนำไปถ่ายทอดโดยใช้ Facebook

3. อาจารย์และพนักงานส่วนใหญ่มีปัญหาในการใช้สื่อออนไลน์เพื่อแสวงหาความรู้เรื่องเกษตรอินทรีย์ คือ ไม่พบข้อมูล ข้อมูลไม่น่าเชื่อถือ ขาดแหล่งที่มาของข้อมูล และการแบ่งปันไม่ถูกต้อง และเสนอแนะให้จัดอบรมเรื่องการค้นหาให้อ้างอิงแหล่งที่มา วิเคราะห์และเปรียบเทียบข้อมูลก่อนการแบ่งปัน

คำสำคัญ: การแสวงหาความรู้ สื่อออนไลน์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เกษตรอินทรีย์

¹ นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารดิจิทัล คณะสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ 50290 เบอร์โทรศัพท์ 085-6169969 e-mail: e.sodiem@gmail.com

² ดอกเตอร์ คณบดีคณะบริหารธุรกิจ ประธานอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรคณะสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ เบอร์โทรศัพท์ 083-3379911 e-mail: piyawan_nana@hotmail.com

Abstract

This survey research aimed to explore the behaviors through the online media, the acquisition of knowledge, problems and suggestions related to organic agriculture through the online media of lecturers and staff at Maejo University, Chiang Mai province. The samples were 121 lecturers and staff who were randomized by proportional stratified random sampling. A set of questionnaires was used for data collection and analyzed by using descriptive statistics. Research findings showed that;

1. Most of the respondents acquired knowledge about organic agriculture in their office through online media (Google, Facebook) once or twice per week, 1-2 hours each time. Using smart phone to retrieve data about organic vegetable planting led to higher level of knowledge and understanding for teaching applications. They downloaded the data, expressed opinions, and sometimes forwarded the data in their online group. Most of the respondents (70-79%) were satisfied with their acquisition of knowledge about organic agriculture although they did not apply as a group member nor construct a content for sharing.

2. They preferred to use Google and www.greennet.or.th because it was easy and up-to-date. Online media led to higher level of knowledge which could be used for and working making decision; and they transferred data through Facebook.

3. Problems encountered included needed data could not be found; data were not reliable; lack of sources and references; and incorrect data sharing. The following were suggestions finding data sources or references; a training on data retrieval; and an analysis / comparisons of data before sharing.

Keywords: Knowledge acquisition, Online media, Maejo University, Organic agriculture

ความเป็นมา

สังคมไทยในปัจจุบัน เป็นสังคมที่ต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นปัจจัยร่วมในการผลิตสารสนเทศจึงมีบทบาทในเชิงเศรษฐกิจและการตัดสินใจ และเป็นประโยชน์ต่อทุกภาคส่วน โดยเฉพาะภาคการเกษตร ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมหลักของประเทศ และภาครัฐเองยังได้ให้ความสำคัญด้านเกษตรอินทรีย์ที่ส่งผลต่อความมั่นคงทางด้านอาหารและมีผลเกี่ยวเนื่องกับอุตสาหกรรมอื่น ๆ รวมไปถึงการขับเคลื่อนประเทศ (พรธิดา วิเชียรปัญญา, 2547, น. 20)

ดังนั้น การแสวงหาความรู้สารสนเทศทางด้านเกษตรอินทรีย์ด้วยวิธีการต่าง ๆ ทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้รับสื่อ ด้านการแสวงหาข่าวสาร กระบวนการที่ผู้รับสาร สนใจใคร่ทราบเรื่องราวเหตุการณ์ต่าง ๆ และแสวงหาข่าวสารนั้นจากสื่อต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์

สื่อสังคม ดังนั้นการแสวงหาข่าวสาร (Information-seeking) จึงเป็นพฤติกรรมอย่างหนึ่งที่แสดงให้เห็นว่าประชาชนเลือกใช้สื่อและเนื้อหาข่าวสารอย่างไร และทำไมจึงเป็นเช่นนั้น โดยภาครัฐ ภาคเอกชนและสถาบันการศึกษา จึงเป็นหน่วยงานสำคัญในการขับเคลื่อนและพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ อุตสาหกรรมการเกษตร ตลอดจนอุตสาหกรรมอื่นที่เกี่ยวข้อง (จารุชา เชาว์วรวิญญู, 2548, น. 30)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรม การแสวงหา ปัญหาและข้อเสนอแนะในการแสวงหาความรู้เรื่องเกษตรอินทรีย์ผ่านสื่อออนไลน์ของอาจารย์และพนักงานในมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ ทั้งนี้ เพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของอาจารย์และพนักงานในมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ ในการนำความรู้ทางด้านเกษตรอินทรีย์ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ให้คำแนะนำ และนำไปสู่การปฏิบัติในฐานะที่เป็นอาจารย์และพนักงานในมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยที่เน้นหนักทางด้านการเกษตรต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์ของอาจารย์และพนักงานในมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์ผ่านสื่อออนไลน์ของอาจารย์และพนักงานในมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่
3. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์ผ่านสื่อออนไลน์ของอาจารย์และพนักงานในมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่

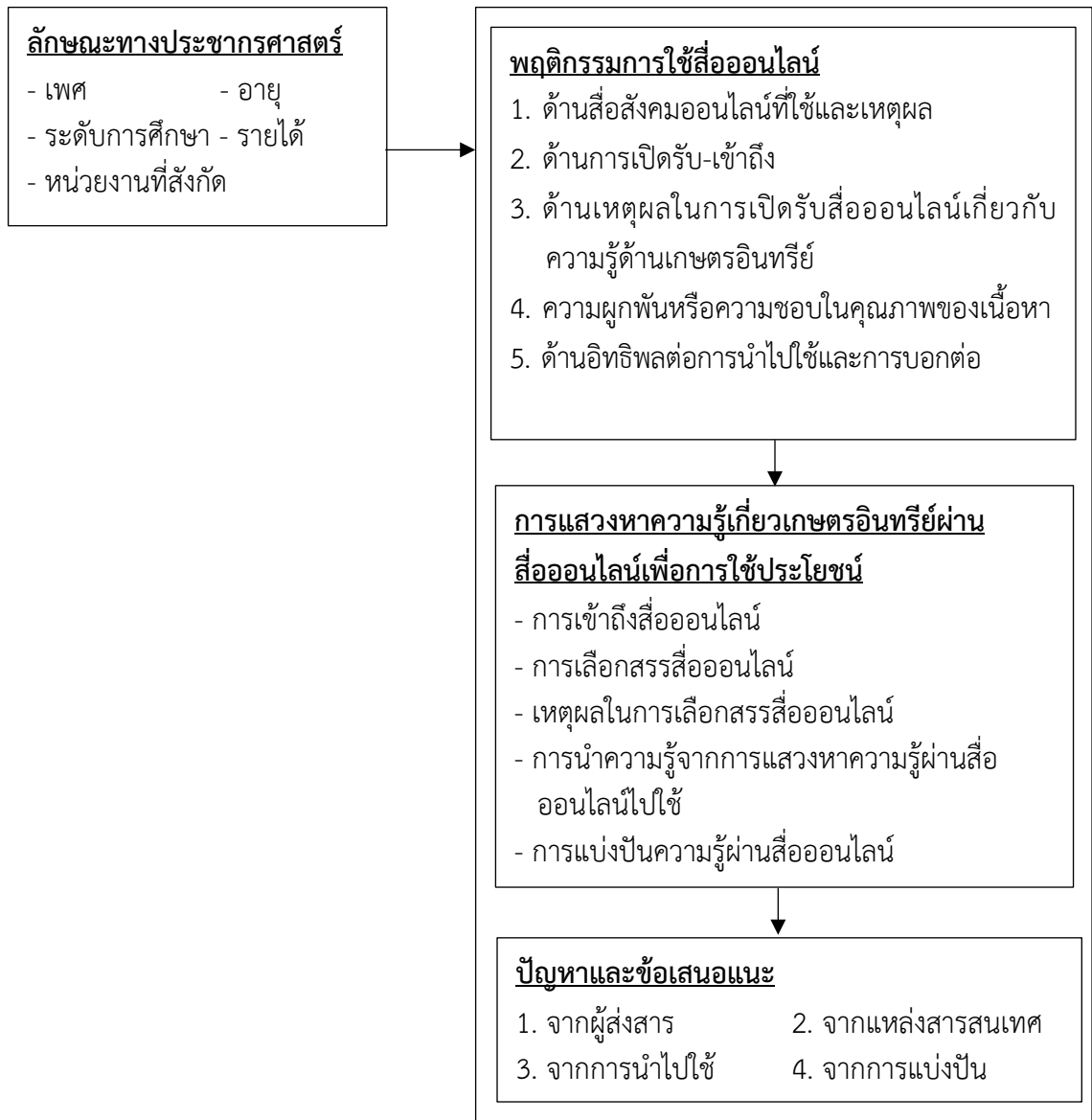
ขอบเขตการวิจัย

ด้านเนื้อหา ศึกษาการแสวงหาความรู้เกษตรอินทรีย์ผ่านสื่อออนไลน์และการใช้ประโยชน์ของอาจารย์และพนักงานในมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ โดยอาศัยแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์ ซึ่งประกอบด้วยด้านการเปิดรับ-เข้าถึง (Exposure) ด้านเหตุผลในการเปิดรับสื่อออนไลน์เกี่ยวกับความรู้ด้านเกษตรอินทรีย์ ความผูกพันหรือความชอบในคุณภาพของเนื้อหา (Engagement) และด้านอิทธิพลต่อการนำไปใช้และการบอกต่อ (Influence and action) และศึกษาการแสวงหาความรู้เกษตรอินทรีย์ผ่านสื่อออนไลน์ โดยอาศัยแนวคิดทฤษฎีการแสวงหาความรู้ผ่านสื่อออนไลน์ 5 ขั้นตอน คือ การเข้าถึงสื่อออนไลน์ (Access) การเลือกสรรสื่อออนไลน์ (Consideration) เหตุผลในการเลือกสรรสื่อออนไลน์ (Reason for consideration) การนำความรู้จากการแสวงหาความรู้ผ่านสื่อออนไลน์ไปใช้ (Application) และการแบ่งปันความรู้ผ่านสื่อออนไลน์ (Share) และศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์ผ่านสื่อออนไลน์ โดยอาศัยแนวคิดเกี่ยวกับปัญหาในการใช้สารสนเทศจากสื่อออนไลน์ คือ ด้านผู้ส่งสาร ด้านแหล่งสารสนเทศ ด้านการนำไปใช้ และด้านการแบ่งปัน

ด้านประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ อาจารย์และพนักงานมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 1,533 คน ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 121 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิอย่างเป็นสัดส่วน

ด้านระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา คือ ระหว่างเดือนมิถุนายน 2561 ถึง เดือนพฤษภาคม 2562

กรอบแนวคิด

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ อาจารย์และพนักงานมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 1,533 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ อาจารย์และพนักงานมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 121 คน ตามจำนวนในตารางของ Krejcie and Morgan (อ้างถึงใน สิริวันทน ชัยญาณะ, 2532, น. 139-140) และได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional stratified random sampling) ดังนี้

1. เทียบสัดส่วนอาจารย์และพนักงานมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 1,533 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 121 คน
2. คำนวณจำนวนตัวอย่างอาจารย์และพนักงานมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ ในแต่ละหน่วยงานตามสัดส่วน เช่น อาจารย์และพนักงานคณะบริหารธุรกิจ จำนวน 73 คน คำนวณกลุ่มตัวอย่างได้ $(73 \times 121) / 1,533 = 6$ คน
3. คำนวณจำนวนตัวอย่างอาจารย์มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ ในแต่ละหน่วยงานตามสัดส่วน เช่น อาจารย์และพนักงานคณะบริหารธุรกิจ จำนวน 45 คน คำนวณกลุ่มตัวอย่างได้ $(45 \times 6) / 73 = 4$ คน และพนักงานคณะบริหารธุรกิจ จำนวน 28 คน คำนวณกลุ่มตัวอย่างได้ $(28 \times 6) / 73 = 2$ คน
4. คำนวณจำนวนตัวอย่างเช่นนี้กับประชากรทุกหน่วยงาน

เครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม โดยมีคำถามแบบปลายปิด (Close-ended form) และปลายเปิด (Open-ended form)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) Version 23 เพื่อการหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ

ผลการวิจัย และการอภิปรายผล

1. พฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์

1.1 ด้านสื่อออนไลน์และเหตุผลที่ใช้

อาจารย์และพนักงานในมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่ร้อยละ 18.5 ใช้ Facebook โดยอาจารย์ส่วนใหญ่ร้อยละ 20.6 ใช้ Google เพื่อการสืบค้นข้อมูล และพนักงานส่วนใหญ่ร้อยละ 20.2 ใช้ Facebook เพื่อการติดตามข่าวสาร โดยอาจารย์ใช้เพื่อการสืบค้นข้อมูล และพนักงานใช้เพื่อการติดตามข่าวสาร ซึ่งสอดคล้องกับเมฆิยา ญาณจินดา (2558, น. 81) ที่ศึกษาการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งผ่านสังคมออนไลน์กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในกรุงเทพมหานครและพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการติดตามข่าวสารผ่านสื่อออนไลน์เป็นประจำ

1.2 ด้านการเปิดรับ-เข้าถึงสื่อ

1.2.1 อาจารย์และพนักงานในมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ ร้อยละ 38.0 เข้าชมสื่อ 1 - 2 ครั้งต่อสัปดาห์ โดยอาจารย์ส่วนใหญ่ร้อยละ 40.9 เข้าชม 3 - 4 ครั้งต่อสัปดาห์ และพนักงานส่วนใหญ่ร้อยละ 45.5 เข้าชม 1 - 2 ครั้งต่อสัปดาห์ ซึ่งสอดคล้องกับภาณุวัฒน์ กองราช (2554, น. 122) ที่ศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของวัยรุ่นในประเทศไทย กรณีศึกษา Facebook และพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีอัตราการใช้บริการ 1 - 5 ครั้งต่อสัปดาห์ มีการเข้าชม 1 - 2 ชั่วโมงต่อครั้ง โดยอาจารย์และพนักงานเข้าชม 1 - 2 ชั่วโมงต่อครั้ง และสอดคล้องกับพรณิการ์ พุ่มจันทร์, นุชจริย หงษ์เหลี่ยม, และพัชดาพรรณ อุดมเพชร (2558, น. 27) ที่ศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนักศึกษาแพทย์ระดับปรีคลินิกของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล และพบว่า นักศึกษาแพทย์ระดับปรีคลินิก คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มีปริมาณระยะเวลาที่ใช้สื่อสังคมออนไลน์โดยรวมอยู่ที่ 1-2 ชั่วโมงต่อวัน และสอดคล้องกับปณิชา นิติพรมงคล (2554, น. 7) ที่ศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร และพบว่า คนวัยทำงานส่วนใหญ่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เฉลี่ย 1-2 ชั่วโมงต่อวัน

1.2.2 อาจารย์และพนักงานในมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ มีการเข้าชมสื่อออนไลน์ ที่ทำงานในมหาวิทยาลัยเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลสำรวจของ NECTEC (2551 อ้างถึงใน Marketing Oops, 2552) เกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต ของคนไทย ปี 2008 และพบว่า คนไทยนิยมใช้อินเทอร์เน็ตในสถานที่ทำงานมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.9 ของจำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตทั้งหมด

1.2.3 อาจารย์และพนักงานในมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่ร้อยละ 44.6 ใช้โทรศัพท์มือถือเป็นเครื่องมือในการเข้าชม โดยอาจารย์ส่วนใหญ่ร้อยละ 45.5 ใช้คอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ และพนักงานส่วนใหญ่ร้อยละ 44.2 ใช้โทรศัพท์มือถือเป็นเครื่องมือในการเข้าชม ซึ่งสอดคล้องกับพัชรกุล เพ็ชรประยูร (2558, น. 7-8) ที่ศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารและการใช้ประโยชน์จากหนังสือพิมพ์ออนไลน์ และนิตยสารออนไลน์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร และพบว่า โทรศัพท์มือถือ เป็นอุปกรณ์ที่พกพาได้สะดวก ง่ายต่อการใช้งาน สามารถเปิดรับข้อมูลข่าวสารทางอินเทอร์เน็ตได้ทุกที่

1.2.4 อาจารย์และพนักงานในมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่เข้าชมเนื้อหา เรื่องการทำเกษตรอินทรีย์ โดยอาจารย์เข้าชมเนื้อหาเรื่องอาหารปลอดภัย และพนักงานเข้าชมเนื้อหา เรื่องการทำเกษตรอินทรีย์ ซึ่งสอดคล้องกับรัตติยาพร ปราชญาวงศ์ และประภัสสร เกียรติสุรนนท์ (2560, น. 1511) ที่ศึกษาความต้องการความรู้และการสนับสนุนในการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการเกษตร ของผู้นำชุมชนในอำเภอโนนสัง จังหวัดหนองบัวลำภู และพบว่า ผู้นำชุมชนมีความต้องการความรู้ทาง การเกษตรในระดับมาก โดยต้องการความรู้ในการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อเข้าใช้งานโปรแกรม Facebook การเข้าใช้งานโปรแกรม LINE เพื่อค้นหาคลิปวิดีโอความรู้ทางการเกษตร การสืบค้นข้อมูลการเกษตร โดยใช้ Google การใช้ข้อมูลระบบสารสนเทศเพื่อการเกษตร และมีความต้องการสนับสนุนการใช้ อินเทอร์เน็ตเพื่อการเกษตรในระดับมาก

1.2.5 อาจารย์และพนักงานในมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่ร้อยละ 45.5 ไม่สมัครเป็นสมาชิกเพื่อการเข้าชมและติดตามข้อมูลข่าวสารจากสื่อออนไลน์ โดยอาจารย์ส่วนใหญ่ร้อยละ 50.0 สมัครเป็นสมาชิกในบางครั้ง และพนักงานส่วนใหญ่ร้อยละ 50.6 ไม่สมัครเป็นสมาชิก ซึ่งสอดคล้องกับศุภชานนท์ วนภู, ชีระศักดิ์ สังข์ศรี, และนริศ มิ่งโมรา (2560, น. 435) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเป็นสมาชิกแฟนเพจบ้านมะขามเทศดอนสระจันทร์ จังหวัดนครราชสีมา และพบว่า ผู้ใช้สื่อออนไลน์สมัครสมาชิกเพื่อติดตามข่าวสารในระดับมาก

1.2.6 อาจารย์และพนักงานในมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่ร้อยละ 25.6 เข้าชม 1 – 2 สัปดาห์ โดยอาจารย์ส่วนใหญ่ร้อยละ 29.5 ไม่มีความแน่นอนในการเข้าชมสื่อ และพนักงานส่วนใหญ่ร้อยละ 27.3 เข้าชม 1 – 2 และ 5 – 6 สัปดาห์ ซึ่งสอดคล้องกับ บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (2560) ที่ได้เขียนบทความออนไลน์ด้านเกษตรยุคดิจิทัลไว้ว่า

“ธรรมชาติกับ IT ไม่ใช่เรื่องไกลกันอีกต่อไป เพราะสื่อออนไลน์ได้กลายเป็นศูนย์รวมความรู้และสังคมเกษตรที่ขับเคลื่อนนวัตกรรมการเกษตร ทำให้เกิดการเรียนรู้เทคนิคการเกษตรจากกันและกันได้อย่างง่ายดาย แม้อยู่คนละอำเภอ คนละจังหวัด คนละประเทศ เมื่อก่อนเทคโนโลยี IoT การเกษตรอาศัยความรู้เฉพาะทาง เป็นศาสตร์ของวิศวกรคอมพิวเตอร์ ช่างกล ช่างยนต์ และนักวิจัย แต่ปัจจุบันโลกออนไลน์ของเราเปิดกว้างให้ทุกคนเป็นส่วนหนึ่งของห้องเรียนเทคโนโลยี Internet of Things (IoT) ทางเกษตรจึงเป็นความรู้ที่เกษตรกรทุกคนนำมาใช้ได้”

1.2.7 อาจารย์และพนักงานในมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่ร้อยละ 28.7 มีวัตถุประสงค์ที่เข้าชมเพื่อการสืบค้นความรู้ด้านเกษตรอินทรีย์ โดยอาจารย์ส่วนใหญ่ร้อยละ 30.3 นำไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน และพนักงานส่วนใหญ่ร้อยละ 32.5 ใช้เพื่อหาความรู้ด้านเกษตรอินทรีย์เพิ่มเติม ซึ่งสอดคล้องกับธีรภัทร์ ถิ่นแสนดี (2558, น. 389) ที่ได้เขียนบทความในวารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอภัยภูฏา เกี่ยวกับสังคมออนไลน์เพื่อการศึกษา และสอดคล้องกับ เพียรสัน (2554 อ้างถึงใน ธีรภัทร์ ถิ่นแสนดี, 2558, น. 384) ที่ได้รายงานผลสำรวจการใช้สื่อสังคมของครูผู้สอนในระดับอุดมศึกษาประมาณ 2,000 แห่ง ในเดือนเมษายน 2554 จาก Blog “เ็ดดดูเดมิค (edudemic.com)” และสรุปได้ว่าครูผู้สอนร้อยละ 57 นิยมใช้ Facebook ในด้านส่วนตัวและครูผู้สอน ร้อยละ 30 ใช้ Facebook ในด้านวิชาชีพ จึงสามารถสรุปได้ว่า สื่อออนไลน์เป็นแหล่งความรู้ที่อาจารย์และพนักงานในมหาวิทยาลัยแม่โจ้สามารถใช้เป็นแหล่งค้นคว้าหาความรู้ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนและการเรียนรู้

1.3 ด้านเหตุผลต่อการเปิดรับสื่อออนไลน์ที่เกี่ยวกับความรู้เกษตรอินทรีย์

อาจารย์และพนักงานในมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่ร้อยละ 27.0 เข้าชมสื่อออนไลน์ที่เกี่ยวกับความรู้เกษตรอินทรีย์เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนและการเรียนรู้ โดยอาจารย์ส่วนใหญ่ร้อยละ 25.4 เข้าชมเพื่อการวิจัยและการเติบโตทางวิชาการ และพนักงานส่วนใหญ่ร้อยละ 29.7 เข้าชมเพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนและการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับจุฑารัตน์ ศราวุฒวงศ์, ขจร ฝ่ายเทศ, ดวงแก้ว เงินพูนทรัพย์, และ วัลลภา จันทรี (2560, น. 21) ที่ศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และพบว่า นิสิตส่วนใหญ่ใช้สื่อ

สังคมออนไลน์เพื่อการเรียนรู้โดยการดาวน์โหลดสื่อการสอน และสอดคล้องกับธีรภัทร์ ถิ่นแสนดี (2558, น. 389) ที่ได้เขียนบทความในวารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด เกี่ยวกับการสังคมออนไลน์เพื่อการศึกษา ดังนี้ การประยุกต์ใช้งาน Facebook เพื่อการเรียนการสอน พบแหล่งการเรียนรู้ที่ได้ผลลัพธ์จากการค้นหาข้อมูลใน Google โดยพบลิงค์แหล่งเรียนรู้ที่สร้างจาก Facebook เพื่อการเรียนรู้หรือเพื่อการศึกษา 922 ล้านรายการ และเมื่อทำการค้นหาแหล่งเรียนรู้ใน Google พบแหล่งการเรียนรู้ 173 ล้านรายการ ทำให้เห็นได้ว่าการนำ Facebook ไปประยุกต์ใช้เพื่อการศึกษาและเป็นศูนย์แห่งการเรียนรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ มากมาย ยิ่งกว่าไปนั้น Facebook ได้เป็นสื่อสังคมยอดนิยมสำหรับครูผู้สอน นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับเพียร์สัน (2554 อ้างถึงใน ธีรภัทร์ ถิ่นแสนดี, 2558, น. 384) ที่ได้รายงานผลสำรวจการใช้สื่อสังคมของครูผู้สอนในระดับอุดมศึกษาประมาณ 2,000 แห่งในเดือนเมษายน 2554 จาก Blog “เอดดูเดมิก (edudem.com)” และสรุปได้ว่าครูผู้สอน ร้อยละ 57 นิยมใช้ Facebook ในด้านส่วนตัว และครูผู้สอนร้อยละ 30 ใช้ Facebook ในด้านวิชาชีพ

1.4 ด้านความผูกพันหรือความชอบในคุณภาพของเนื้อหา

1.4.1 อาจารย์และพนักงานในมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่ร้อยละ 66.9 แสดงความคิดเห็นเป็นบางครั้ง โดยอาจารย์ส่วนใหญ่ร้อยละ 65.9 แสดงความคิดเห็นเป็นบางครั้ง และพนักงานส่วนใหญ่ร้อยละ 67.5 แสดงความคิดเห็นเป็นบางครั้งเช่นกัน และอาจารย์และพนักงานในมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่อภิปรายในกลุ่มออนไลน์เป็นบางครั้ง โดยอาจารย์และพนักงานอภิปรายในกลุ่มออนไลน์เป็นบางครั้งเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับพิชญะภาคย์ พิพิธพัฒน์ไพสิฐ และกุลธิดา ท้วมสุข (2559, น. 16) ที่ศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์และแลกเปลี่ยนแบ่งปันความรู้ในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล และพบว่า บุคลากรส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในกิจกรรมการแลกเปลี่ยนแบ่งปันความรู้ผ่านระบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ 1 – 2 ครั้งต่อสัปดาห์ และทำการแสดงความคิดเห็นหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อประเด็นที่ตนสนใจใน ระบบ จะเห็นได้ว่าเครือข่ายสังคมออนไลน์มีศักยภาพเพียงพอต่อการประยุกต์ใช้เป็นเครื่องมือประกอบการทำงานในองค์กร โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ซึ่งแต่ละแห่งมีวิทยาเขตและคณะกระจายกันอยู่ หลายพื้นที่ห่างไกลกัน ทำให้เกิดความสะดวกรวดเร็วในการสื่อสารการแลกเปลี่ยนแบ่งปันข้อมูลข่าวสาร และความรู้ระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องกับระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน

1.4.2 อาจารย์และพนักงานในมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่ร้อยละ 48.8 กลับมาดูข้อมูลข่าวสารเดิมเป็นบางครั้ง โดยอาจารย์ส่วนใหญ่ร้อยละ 47.7 กลับมาดูข่าวสารเดิมทุกครั้ง และพนักงานส่วนใหญ่ร้อยละ 53.2 กลับมาดูข้อมูลข่าวสารเดิมเป็นบางครั้ง และส่วนใหญ่ร้อยละ 16.4 เข้าดูเรื่องการเพาะปลูกพันธุ์พืชผักอินทรีย์ โดยอาจารย์ส่วนใหญ่ร้อยละ 18.8 เข้าดูเรื่องงานวิจัยและบทความทางวิชาการ และพนักงานส่วนใหญ่ร้อยละ 17.6 เข้าดูเรื่องการเพาะปลูกพืชพันธุ์อินทรีย์ ซึ่งสอดคล้องกับ Gillin and Schwartzman (2011 อ้างถึงใน กฤตยา พงษ์ศรีธาสิน, 2558 , น. 43) ที่ศึกษาความผูกพันของผู้บริโภคการสื่อสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์กับพฤติกรรมผู้บริโภคในเขตภาคีเจริญ และพบว่า ระดับความผูกพันจะเป็นการวัดผลที่อยู่ในระดับขั้นที่สูงกว่าระดับการตระหนักรู้ที่มี

การวัดผลแบบผิวเผินจากการวัดผ่านอันดับของเว็บ (Web visibility rating) หรือจำนวนเพจวิว (Pageview) หรือจะวัดจากจำนวนผู้บริโภครายที่เข้าชม (Unique visitors) แต่ไม่มีการวัดการเข้าร่วมกิจกรรมกับตราสินค้าของผู้บริโภค ส่วนระดับความผูกพันนั้นจะมีการวัดที่ลึกซึ้งกว่า จะเห็นได้จากการวัดระยะเวลาที่ผู้บริโภคเข้าชม (Time spent on site) หรืออาจจะวัดจากจำนวนหน้าเว็บที่ผู้บริโภคเข้าชม (Pages per visit) รวมไปถึงการวัดจากการแสดงความคิดเห็นที่มีต่อตราสินค้า (Comments) หรือจำนวนที่ผู้บริโภคเข้าร่วมกิจกรรม (Contest entries) หรือการที่ผู้บริโภคมีการกลับเข้ามาชมหน้าเว็บซ้ำ ๆ (Return visits) จะเห็นได้ว่าการวัดผลในระดับความผูกพันนี้จะเป็นการวัดการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้บริโภคกับการสื่อสารของตราสินค้ามากกว่า ส่วนการวัดผลในระดับสุดท้าย ระดับของความมีอิทธิพลจะเป็นการวัดโดยมองในแง่ของการส่งต่อข้อมูลข่าวสารไปยังผู้บริโภคคนอื่น ๆ ที่สามารถวัดได้จากการที่ผู้บริโภคมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารไปยังบุคคลอื่น ๆ (Share)

1.5 ด้านอิทธิพลต่อการนำไปใช้และการบอกต่อ

1.5.1 อาจารย์และพนักงานในมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่พึงพอใจร้อยละ 70 – 79 โดยอาจารย์พึงพอใจร้อยละ 60 – 69 และพนักงานพึงพอใจร้อยละ 70 – 79 แสดงให้เห็นว่าประสิทธิภาพของสื่อออนไลน์สามารถตอบสนองความต้องการใช้งานเพื่อศึกษาหาความรู้ทางด้านเกษตรได้เป็นอย่างดี

1.5.2 อาจารย์และพนักงานในมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่ร้อยละ 31.4 มีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้น โดยอาจารย์ส่วนใหญ่ร้อยละ 31.8 มีแหล่งความรู้ที่สามารถอ้างอิงได้เพิ่มขึ้น และพนักงานส่วนใหญ่ร้อยละ 36.4 มีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับบทมุล บุญส่ง (2561, น. 2883) ที่ศึกษาสื่อสังคมกับการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 และพบว่า สื่อสังคมมีอิทธิพลอย่างมากสำหรับการศึกษาโดยมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร สังคมไทยในปัจจุบันได้นำสื่อสังคมเข้ามามีบทบาท สร้างแรงผลักดันต่อการอยากรู้ อยากเรียน และสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา ผู้เรียนสามารถสร้างความเข้าใจ สร้างแนวคิด เรื่องที่จะเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน กิจกรรมการเรียนรู้ที่อาศัยประสบการณ์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน สิ่งแวดล้อม และผู้สอน ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างถาวร ซึ่งสอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นทักษะการคิด การแก้ไขปัญหา ที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ ในชีวิตประจำวันอย่างรอบด้านให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้

1.5.3 อาจารย์และพนักงานในมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่ร้อยละ 66.9 ดาวน์โหลดข้อมูลเพื่อเก็บไว้เป็นบางครั้ง โดยอาจารย์ส่วนใหญ่ร้อยละ 50.0 ดาวน์โหลดข้อมูลเพื่อเก็บไว้ทุกครั้ง และพนักงานส่วนใหญ่ร้อยละ 81.8 ดาวน์โหลดข้อมูลเพื่อเก็บไว้เป็นบางครั้ง ซึ่งสอดคล้องกับรสสุคนธ์ อุดมศรี, ชุมภู เมืองคลี, ศิริรัตน์ น้ำจันทร์, และชไมพร ตะเภาทอง (2559, น. 82) ที่ศึกษาการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา และพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการผลการสืบค้นในรูปเอกสารฉบับเต็ม เพื่อทำการดาวน์โหลดข้อมูลและบันทึกข้อมูลเก็บไว้

1.5.4 อาจารย์และพนักงานในมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่ร้อยละ 64.5 นำข้อมูลไปใช้เป็นบางครั้ง โดยอาจารย์ส่วนใหญ่ร้อยละ 70.5 นำข้อมูลไปใช้เป็นทุกครั้ง และพนักงานส่วนใหญ่ร้อยละ 85.7 นำข้อมูลไปใช้เป็นบางครั้ง ซึ่งสอดคล้องกับรสสุคนธ์ อุดมศรี และคนอื่นๆ (2559,

น. 82) ที่ศึกษาการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา และพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ นำข้อมูลที่ดาวน์โหลดเก็บไว้ไปอ่านภายหลังเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ทางการศึกษา

1.5.5 อาจารย์และพนักงานในมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่ร้อยละ 60.3 นำข้อมูลจากการค้นหาไปเผยแพร่หรือแชร์ต่อเป็นบางครั้ง โดยอาจารย์และพนักงานนำข้อมูลจากการค้นหาไปเผยแพร่หรือแชร์ต่อเป็นบางครั้งเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับตฤณธวัช วงษ์ประเสริฐ และกุลทิพย์ ศาสตระรุจิ (2559, น. 43) ที่ศึกษาทัศนคติและพฤติกรรมการใช้งานเฟซบุ๊ก (Facebook) ของวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร และพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการแชร์ข้อมูล บทความ ข่าวสาร รูปภาพ และวิดีโอ รวมถึงโพสต์ต่าง ๆ

1.5.6 อาจารย์และพนักงานในมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่ร้อยละ 57.9 ไม่สร้างเนื้อหาเพื่อเผยแพร่หรือแชร์ต่อ โดยอาจารย์ส่วนใหญ่ร้อยละ 54.5 สร้างเนื้อหาเพื่อเผยแพร่หรือแชร์ต่อเป็นบางครั้ง และพนักงานส่วนใหญ่ร้อยละ 80.5 ไม่สร้างเนื้อหาเพื่อเผยแพร่หรือแชร์ต่อ ซึ่งสอดคล้องกับสิริชัย ดีเลิศ และ เยาวลักษณ์ รวมอยู่ (2560, น. 1430) ที่ศึกษาการใช้สื่อสังคมออนไลน์ อินสตาแกรม เพื่อสร้างความสำเร็จในการรับรู้ภาพลักษณ์ตราสินค้าของธุรกิจ และพบว่า ส่วนใหญ่เลือกการติดตามที่สนใจ และเลือกใช้สื่อแต่ละประเภทแตกต่างกันไป เลือกใช้สื่อเฟซบุ๊กทั้งการรับรู้ข้อมูลร่วมแสดงความคิดเห็น แชร์ข้อมูลและนำเสนอข้อมูล ส่วนไลน์เลือกที่จะรับข้อมูลอย่างเดียว และอินสตาแกรม เลือกที่จะรับข้อมูลและนำเสนอข้อมูล และส่วนใหญ่มีพฤติกรรมในการแชร์ข้อมูลผ่านสื่อสังคมออนไลน์ โดยเลือกรับข้อมูลตามกระแสนิยม ความชอบส่วนตัว และความสนใจ ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่ผู้บริโภคมีความสนใจในการอ่านข้อคิดเห็นและบทวิจารณ์ และรูปภาพสินค้า ซึ่งพบว่า ผู้ใช้ข้อมูลออนไลน์มีพฤติกรรมที่ไม่สร้างเนื้อหาเพื่อเผยแพร่หรือแชร์ต่อ และแชร์เนื้อหาที่ค้นพบโดยทำการแชร์เนื้อหาต่อเป็นบางครั้ง

2. การแสวงหาความรู้เกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์ผ่านสื่อออนไลน์เพื่อการใช้ประโยชน์

อาจารย์และพนักงานในมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่ร้อยละ 20.4 เข้าถึงโดยใช้ Google เพราะค้นหาได้ง่าย มีข้อมูลที่หลากหลาย ทันต่อเหตุการณ์/ทันสมัย ทำให้มีความรู้เพิ่มขึ้นนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจและการทำงาน และนำไปถ่ายทอดให้กับผู้อื่นผ่าน Facebook ซึ่งสอดคล้องกับเว็บไซต์ของ IOT Analytics (2017 อ้างถึงใน เว็บไซต์ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ ภูมิศาสตร์กรุงเทพมหานคร, 2558) ที่สำรวจและจัดอันดับเว็บไซต์ โดยรวบรวมข้อมูลจากแหล่งที่มีผู้ใช้งานบนอินเทอร์เน็ตยอดนิยมหลักและพบว่าเว็บไซต์ที่ถูกใช้เพื่อค้นหาอันดับที่ 1 คือ Google และสอดคล้องกับการจัดอันดับเว็บไซต์ลงทุนแมน (2018) ที่พบว่าเว็บไซต์ที่คนไทยเข้าชมมากที่สุดคือ Google โดยการใช้งานเว็บไซต์ค้นหาข้อมูล (Search engine) อยู่ในลักษณะการสืบค้นข้อมูลที่ต้องการค้นหา แล้วจึงนำข้อมูลนั้นมาปรับประยุกต์ใช้ รวมถึงการนำไปเผยแพร่และบอกต่อโดยผ่านสื่อออนไลน์ เฟซบุ๊ก ส่งผลให้เกิดสังคมเครือข่ายในการส่งต่อองค์ความรู้ และการแบ่งปันความรู้บนเว็บไซต์ อาทิ www.greenet.or.th, www.organic.mju.ac.th, www.kehakaset.com, www.puechkaset.com,

www.organicfarm thailand.com, www.foodnetworksolution.com, www.thaitambon.com, www.acfs.go.th, https://vegetweb.com, www.greennet.or.th, www.acfs.go.th และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Van Zolingen, Streumer, and Stooker (2006, p. 217-242) ที่พบว่า การแลกเปลี่ยนและเผยแพร่ความรู้เกิดจากการแลกเปลี่ยนความรู้ผ่านการสร้างเครือข่าย และสอดคล้องกับ ดลฤดี ศรีมันตะ (2561, น. 179) ที่ศึกษาการแสวงหาความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ และพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ และมีพฤติกรรมการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ และการแสวงหาความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวก

3. ปัญหาจากผู้ส่งสารและข้อเสนอแนะในการแสวงหาความรู้เกษตรอินทรีย์ผ่านสื่อออนไลน์

3.1 ปัญหาจากผู้ส่งสารและข้อเสนอแนะในการแสวงหาความรู้เกษตรอินทรีย์ผ่านสื่อออนไลน์

จากผลการวิจัย พบว่า อาจารย์และพนักงานมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่มีปัญหาในการใช้สื่อออนไลน์เพื่อการแสวงหาความรู้เกษตรอินทรีย์อันเนื่องมาจากผู้ส่งสาร คือ การค้นหาข้อมูลที่ต้องการไม่พบ และมีข้อเสนอแนะให้จัดอบรมเกี่ยวกับการค้นหาสารสนเทศ ส่วนอาจารย์มีปัญหาเพราะขาดทักษะในการค้นหา และมีข้อเสนอแนะให้จัดอบรมการพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยี ส่วนพนักงานมีปัญหาเพราะการค้นหาข้อมูลที่ต้องการไม่พบ และมีข้อเสนอแนะให้จัดอบรมเกี่ยวกับการค้นหาสารสนเทศ และสอดคล้องกับ อรุณรัตน์ เชื้อบาง และประภาส พาวินนท์ (2559, น. 109) ที่ศึกษาพฤติกรรมสารสนเทศของนักข่าวหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และพบว่า นักข่าวส่วนใหญ่ประสบปัญหาและอุปสรรคในการแสวงหาและเข้าถึงสารสนเทศจากอินเทอร์เน็ต เนื่องจากข้อมูลขาดความน่าเชื่อถือ ข้อมูลไม่ตรงกับความต้องการ และนักข่าวขาดความรู้และทักษะในการค้นหาข้อมูล

3.2 ปัญหาจากแหล่งสารสนเทศและข้อเสนอแนะในการแสวงหาความรู้เกษตรอินทรีย์ผ่านสื่อออนไลน์

จากผลการวิจัย พบว่า อาจารย์และพนักงานมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่มีปัญหาในการใช้สื่อออนไลน์เพื่อการแสวงหาความรู้เกษตรอินทรีย์อันเนื่องมาจากแหล่งสารสนเทศ คือ แหล่งสารสนเทศขาดความน่าเชื่อถือ และมีข้อเสนอแนะให้มีการอ้างอิงแหล่งข้อมูล ส่วนอาจารย์มีปัญหาเพราะแหล่งสารสนเทศขาดความน่าเชื่อถือ และมีข้อเสนอแนะให้มีการอ้างอิงแหล่งข้อมูล ส่วนพนักงานมีปัญหาเพราะแหล่งสารสนเทศขาดการจัดหมวดหมู่ที่ดี และมีข้อเสนอแนะให้มีการจัดหมวดหมู่ในเว็บไซต์ ซึ่งสอดคล้องกับ อรุณรัตน์ เชื้อบาง และประภาส พาวินนท์ (2559, น. 111) ที่ศึกษาพฤติกรรมสารสนเทศของนักข่าวหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และพบว่า นักข่าวหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับตีพิมพ์ ฉบับออนไลน์ และไทยรัฐทีวีส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศจากศูนย์หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ อินเทอร์เน็ต และบุคคลหรือแหล่งข่าว นักข่าวส่วนใหญ่มีความต้องการภูมิหลังของเหตุการณ์มากที่สุด และใช้สารสนเทศเพื่อหาประวัติของแหล่งข่าวและหน่วยงานที่จะไปสัมภาษณ์ และเตรียมคำถามก่อน

การสัมภาษณ์มากที่สุด นักข่าวส่วนใหญ่ ประสบปัญหาและอุปสรรคในการแสวงหาและเข้าถึงสารสนเทศจากอินเทอร์เน็ต เนื่องจากข้อมูลขาดความน่าเชื่อถือ ข้อมูลไม่ตรงกับความต้องการ

3.3 ปัญหาจากการนำไปใช้และข้อเสนอแนะในการแสวงหาความรู้เกษตรอินทรีย์ผ่านสื่อออนไลน์

จากผลการวิจัย พบว่า อาจารย์และพนักงานมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่มีปัญหาในการใช้สื่อออนไลน์เพื่อการแสวงหาความรู้เกษตรอินทรีย์อันเนื่องมาจากการนำไปใช้ คือ ขาดแหล่งที่มาและอ้างอิง และมีข้อเสนอแนะให้มีการอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูล ส่วนอาจารย์มีปัญหาเพราะสารสนเทศขาดแหล่งที่มาและอ้างอิง และมีข้อเสนอแนะให้วิเคราะห์ข้อมูลก่อนนำไปใช้ ส่วนพนักงานมีปัญหาสารสนเทศเพราะขาดการวิเคราะห์ข้อมูลก่อนนำไปใช้ และมีข้อเสนอแนะให้มีการอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูล ซึ่งสอดคล้องกับดวงใจ วงษ์เศษ (2556, น. 98) ที่ศึกษาพฤติกรรมการแสวงหาและการใช้สารสนเทศของอาจารย์และนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์มีขันธ์ มหาวิทยาลัยนานาชาติเอเชีย - แปซิฟิก และพบว่า อาจารย์และนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ขาดทักษะในการเลือกและประเมินสารสนเทศก่อนนำไปใช้ประโยชน์

3.4 ปัญหาจากการแบ่งปันและข้อเสนอแนะในการแสวงหาความรู้เกษตรอินทรีย์ผ่านสื่อออนไลน์

จากผลการวิจัย พบว่า อาจารย์และพนักงานมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่มีปัญหาในการใช้สื่อออนไลน์เพื่อการแสวงหาความรู้เกษตรอินทรีย์อันเนื่องมาจากการแบ่งปัน คือ ข้อมูลไม่ถูกต้อง และมีข้อเสนอแนะให้มีการวิเคราะห์และเปรียบเทียบข้อมูลก่อนการแบ่งปัน ส่วนอาจารย์มีปัญหาเพราะสารสนเทศไม่ถูกต้อง และมีข้อเสนอแนะให้แบ่งปันเฉพาะส่วนที่มีประโยชน์ และพนักงานมีปัญหาเพราะสารสนเทศไม่ถูกต้อง และมีข้อเสนอแนะให้มีการวิเคราะห์และเปรียบเทียบข้อมูลก่อนการแบ่งปัน ซึ่งสอดคล้องกับดวงใจ วงษ์เศษ (2556, น. 98) ที่ศึกษาพฤติกรรมการแสวงหาและการใช้สารสนเทศของอาจารย์และนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์มีขันธ์ มหาวิทยาลัยนานาชาติเอเชีย - แปซิฟิก และพบว่า อาจารย์และนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ขาดทักษะในการเลือกและประเมินสารสนเทศก่อนนำไปใช้ประโยชน์และการแบ่งปัน และสอดคล้องกับอรุณรัตน์ เชื้อบาง และประภาส พาวินันท์ (2559, น. 113) ที่ศึกษาพฤติกรรมการสารสนเทศของนักข่าวหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ผลการวิจัยพบว่า นักข่าวส่วนใหญ่ประสบปัญหาและอุปสรรคในการแสวงหาและเข้าถึงสารสนเทศจากอินเทอร์เน็ต เนื่องจากข้อมูลขาดความน่าเชื่อถือ ข้อมูลไม่ตรงกับความต้องการ ซึ่งจะส่งผลต่อการนำไปเผยแพร่หรือนำเสนอต่อสาธารณชนทั้งในระบบออนไลน์และออฟไลน์ เนื่องจากเป็นองค์กรที่ต้องนำเสนอข้อมูลและมีผู้ต้องรับข้อมูลจากแหล่งข้อมูลของหน่วยงาน

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

1. อาจารย์และพนักงานส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์ คือ ใช้ Google และ Facebook เพื่อติดตามข่าวสาร สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง ๆ ละ 1-2 ชั่วโมง และใช้ 1-2 สื่อ ณ ที่ทำงาน โดยใช้โทรศัพท์มือถือ สืบค้นเรื่องการเพาะปลูกพืชผักอินทรีย์ ทำให้มีความรู้ ความเข้าใจเพิ่มขึ้น นำไปใช้ในการสอน มีการแสดงความคิดเห็น อภิปรายในกลุ่มออนไลน์ และกลับมาดูข้อมูลเดิม มีการดาวน์โหลดเก็บไว้เพื่อนำไปใช้ และแชร์ต่อเป็นบางครั้ง มีความพึงพอใจ 70-79% ไม่สมัครเป็นสมาชิกและไม่สร้างเนื้อหาเพื่อแชร์ต่อ

2. อาจารย์และพนักงานส่วนใหญ่ใช้สื่อออนไลน์เพื่อแสวงหาความรู้เรื่องเกษตรอินทรีย์ คือ ใช้ Google และ www.greennet.or.th เพราะง่าย หลากหลาย ทันสมัย ทำให้มีความรู้เพิ่มขึ้น นำไปใช้ในการตัดสินใจและการทำงาน และนำไปถ่ายทอดโดยใช้ Facebook

3. อาจารย์และพนักงานส่วนใหญ่มีปัญหาในการใช้สื่อออนไลน์เพื่อแสวงหาความรู้เรื่องเกษตรอินทรีย์ คือ ไม่พบข้อมูล ข้อมูลไม่น่าเชื่อถือ ขาดแหล่งที่มาของข้อมูล และการแบ่งปันไม่ถูกต้อง และเสนอแนะให้จัดอบรมเรื่องการค้นหาให้อ้างอิงแหล่งที่มา วิเคราะห์และเปรียบเทียบข้อมูลก่อนการแบ่งปัน

ข้อเสนอแนะ

1. อาจารย์และพนักงานในมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ควรตรวจสอบเนื้อหาข่าวสารจากแหล่งอ้างอิงอื่น ๆ ด้วย ควรรวบรวมข่าวสารอย่างมีวิจารณญาณ พยายามเลือกเว็บไซต์ที่น่าเชื่อถือ และอาศัยประสบการณ์ส่วนตัวในการวิเคราะห์ข่าวสารเพื่อให้ได้เนื้อหาข่าวสารที่ถูกต้องและทันสมัย

2. อาจารย์และพนักงานในมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ควรเลือกข่าวสารที่มีประโยชน์ มีสาระ เหมาะสมกับการใช้ประยุกต์ใช้

3. อาจารย์และพนักงานในมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ควรวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการที่หลากหลายตรวจสอบทั้งแหล่งเว็บไซต์ ผู้เขียน และความสอดคล้องกับข้อมูลในเว็บอื่น ๆ ด้วย

4. อาจารย์และพนักงานในมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ควรมีการตรวจสอบข้อมูลให้ชัดเจนก่อนที่จะนำไปแบ่งปันให้กับผู้อื่น โดยระบุแหล่งอ้างอิงด้วย

5. อาจารย์และพนักงานในมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ควรใช้ประสบการณ์และความรู้ที่ได้รับมา

6. มหาวิทยาลัย ควรจัดอบรมเกี่ยวกับการค้นหาสารสนเทศเพื่อพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีในการสืบค้นข้อมูล ควรแนะนำแหล่งฐานข้อมูลเรื่องการทำเกษตรอินทรีย์เพื่ออำนวยความสะดวกในการสืบค้นข้อมูลตามสายงานหรือสาขาที่เกี่ยวข้อง

เอกสารอ้างอิง

- กฤตยา พงษ์ศรีทาสสิน. (2558). ความผูกพันของผู้บริโภคการสื่อสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์กับพฤติกรรมผู้บริโภคในเขตภาคใต้. สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาการจัดการทั่วไป มหาวิทยาลัยสยาม.
- จารุชา เชาว์วรวิญญู. (2548). บทบาทหน้าที่ของผู้ซื้อสื่อโทรทัศน์ในยุคปัจจุบัน. การค้นคว้าอิสระ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาการบริหารสื่อสารมวลชน คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จุฑารัตน์ ศรีวณะวงศ์, ขจร ฝ้ายเทศ, ดวงแก้ว เงินพูนทรัพย์, และวัลลภา จันทรัตน์. (2560). พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. วารสารบรรณศาสตร์ มศว, 10(2), 15-29.
- ดลฤดี ศรีมันตะ. (2561). การแสวงหาความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ. วารสารนิเทศศาสตร์ธุรกิจบัณฑิต, 12(2), 177-219.
- ดวงใจ วงษ์เศษ. (2556). พฤติกรรมการแสวงหาและการใช้สารสนเทศของอาจารย์และนักศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์มิชชั่น มหาวิทยาลัยนานาชาติเอเชีย – แปซิฟิก. วารสารสุทธิปริทัศน์, 27(82), 97-112.
- ตฤณธวัช วงษ์ประเสริฐ และกุลทิพย์ ศาสตรระจุ. (2559). ทักษะและพฤติกรรมการใช้งานเฟซบุ๊ก (Facebook) ของวัยทำงานใน กรุงเทพมหานคร. วารสารนิเทศศาสตร์และนวัตกรรม นิด้า, 3(2), 29-46.
- ธีรภัทร์ ถิ่นแสนดี. (2558). สังคมออนไลน์เพื่อการศึกษา. วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอภัยภูฏา, 4(2), 381-391.
- นฤมล บุญส่ง. (2561). สื่อสังคมกับการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21. Veridian E-Journal Silpakorn University, 1(11), 2873-2885. สืบค้นเมื่อ 30 มีนาคม 2562. <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/124218/94218>
- บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน). (2560). เกษตรยุคดิจิทัล, สืบค้นเมื่อ 30 มีนาคม 2562. <http://www.catcsr.com/?p=4346>.
- ปณิชา นิตพรมงคล. (2554). พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของคนวัยทำงานในเขต กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พรธิดา วิเชียรปัญญา. (2547). การจัดการความรู้: พื้นฐานและการประยุกต์ใช้. กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- พรธิดา ฟูมจันทร์, นุชจริย หงส์เหลี่ยม, และพัชราพรรณ อุดมเพชร. (2558). พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนักศึกษาแพทย์ระดับปรีคลินิกของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล. เวชบัณฑิตศิริราช, 8(1), 27-35.

- พัชรกุล เพ็ชรประยูร. (2558). พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารและการใช้ประโยชน์จากหนังสือพิมพ์ออนไลน์และนิตยสารออนไลน์ ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พิชัญภาคย์ พิพิธพัฒน์ไพสิฐ และกุลธิดา ท้วมสุข. (2559). พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ และแลกเปลี่ยนแบ่งปันความรู้ในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรในมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคล. วารสารวิจัยสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, 9(1), 1-22.
- ภาณุวัฒน์ กองราช. (2554). การศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของวัยรุ่นในประเทศไทย: กรณีศึกษา Facebook. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารเทคโนโลยี วิทยาลัยนวัตกรรมการศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เมธิยา ญาณจินดา. (2558). การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งผ่านสังคมออนไลน์กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์และนวัตกรรมการจัดการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- รสสุคนธ์ อุดมศรี, ชุมภู เมืองคลี, ศิริรัตน์ น้ำจันทร์, และชไมพร ตะเภาทอง. (2559). การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. วารสารสารสนเทศ. 15(2), 82-91.
- รัตติยาพร ปราชญาวงศ์ และประภัสสร เกียรติสุนนท์. (2560). ความต้องการความรู้และการสนับสนุน ในการใช้อินเตอร์เน็ตเพื่อการเกษตรของผู้นำชุมชนในอำเภอนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี. แก่นเกษตร, 45(ฉบับพิเศษ 1), 1509-1514.
- ลงทุนแมน. (2018). เว็บไซต์ไหน คนไทยเข้าบ่อยสุด?, สืบค้นเมื่อ 31 มีนาคม 2562. <http://longtunman.com/4086>.
- ศุภชานันท์ วณู, ธีระศักดิ์ สังข์ศรี, และนริศ มิ่งมอรา. (2560). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเป็น สมาชิกแฟนเพจบ้านมะขามเทศดอนสระจันทร์ จังหวัดนครราชสีมา. วารสารวิจัยเพื่อ การพัฒนาเชิงพื้นที่. 9(6), 430-444.
- ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศภูมิศาสตร์กรุงเทพมหานคร. (2558). 10 อันดับการประยุกต์ใช้ Internet of Things, สืบค้นเมื่อ 31 มีนาคม 2562. http://www.bangkokgis.com/bangkokgis_2008/system_file/-t1439539799.pdf.
- สิริชัย ดีเลิศ และเยาวลักษณ์ รวมอยู่. (2560). การใช้สื่อสังคมออนไลน์อินสตาแกรมเพื่อสร้าง ความสำเร็จในการรับรู้ภาพลักษณ์ตราสินค้าของธุรกิจ. Veridian E-Journal Silpakon University ฉบับภาษาไทย มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ, 10(1), 1422-1438. สืบค้น เมื่อ 31 มีนาคม 2562. <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/89246/70224>.
- สิริวันทน ชัยญาณะ. (2532). สถิติและการวิจัยเบื้องต้น. เชียงใหม่: วิทยาลัยครูเชียงใหม่.
- อรุณรัตน์ เชื้อบาง และประภาส พาวันนัท. (2559). พฤติกรรมสารสนเทศของนักข่าวหนังสือพิมพ์ ไทยรัฐ. วารสารมนุษยศาสตร์ ฉบับบัณฑิตศึกษา, 5(2), 109-117.

- Marketing Oops. (2552). พฤติกรรมการใช้ Internet ของคนไทย ปี 2008. สืบค้นเมื่อ 31 มีนาคม 2562.
<https://www.marketingoops.com/reports/research/internet-behavior/>
- Van Zolingen, S.J., Streumer, J.N., & Stooker, M. (2006). *Changing Organization: Knowledge Management and Human Resource Management. In Work-Related Learning*. London: Springer.